

Y. a. D.

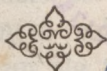
ZIEMIANTIN

PISMO POŚWIĘCONE

RÓLNICTWU I PRZEMYSŁOWI.

Gdy się naród rzuci rojem,
I dołoży silnej ręki,
To nie darmo się i znoim:
Gumna, stogi się postroją,
I jest dosyć w potrzeb swoją.
I świat karmim chlebem swoim.

Pieśń o ziemi naszej.

TOM IV.

LESZNO.

NAKŁADEM I DRUKIEM ERNESTA GÜNTHERA.

1851.

Szczaniecki

ZBIORNIK

PISMO POSWIECONE

ROLNICTWO I PRZEMYSŁOWA

Gdy się przed tymi...
I dołoży się...
To nie łatwo...
...
I jest...
I świat...
I świat...

2575

II a
CZASOP.

4-6 (1851)

Biblioteka Jagiellońska

1002378559

WYDAWCA I DZIAŁALNIENIEM ERNESTA GUTENBERGA

1851

Handwritten signature

więc powodu, jako i z tego, że Redakcyi niepodobno
jest trudnić się osobliwie debitem kasyjarskim, ob-
stąpiła Redakcyja panu Ernestowi Güntherowi,
kasyjarskiemu w Lesznie, pismo to na wyjątek jego
własność. Cena pozostaje w przeliczeniu dotro-
czną latarów trzy, a za granicą z podwyższoną ceną
porto pocztowego w miarę odległości. Może być

OŚWIADCZENIE REDAKCYI.

ZIEMIANIN, pismo poświęcone rolnictwu i prze-
mysłowi, wychodzić będzie w roku 1851. u Erne-
sta Günthera w Lesznie w pierwszych dniach ka-
żdego miesiąca, poszytami około sześciu arkuszy.
Redakcyja Ziemiańska, składająca się z *Włodzie-
mierza Wolniewicza* i *Wojciecha Lipskiego*, wraz
z współpracownikami wymienionymi na końcu każde-
go tomu, wydawać będzie to pismo w tym samym
kierunku i w tym samym zakresie, w jakim było
dotąd redagowane i jakim się to pismo dało poznać
publiczności w dwunastu poszytach r. z.

Redakcyja bynajmniej nie ma powodu użalać się
na udział w współpracownictwie i w rozpowszechnie-
niu tego pisma w samém W. Ks. Poznańskim i
w Prusach Zachodnich, ale odbycie tego pisma poka-
zał się zbyt mały w innych częściach Polski, a mia-
nowicie w Warszawie, gdzie redakcyje pism tygo-
dniowych rolniczych przedrukowując dosłownie z Zie-
mianina artykuły, bez wymienienia źródła, niezmier-
nie rozpowszechnieniu tego pisma zaszkodziły. Z tego

więc powodu, jako i z tego, że Redakcyi niepodobno jest trudnić się osobiście debitem księgarskim, odstąpiła Redakcyja panu Ernestowi Güntherowi, księgarzowi w Lesznie, pismo to na wyłączną jego własność. Cena pozostaje w prenumeracie półrocznej talarów trzy, a za granicą z podwyższoną ceną porto pocztowego w miarę odległości. Może być zapisywane na wszystkich urzędach pocztowych i w znaczniejszych księgarniach. Korespondencye nadsyłają się franco pod adresem: *Księgarnia Ernesta Günthera w Lesznie*, albo *Wolniewicza w Dębiczu pod Środą* i *Wojciecha Lipskiego w Lewkowie pod Ostrowem*.

DODATEK

do

Oświadczenia Redakcji.

Już po wydrukowaniu oświadczenia Redakcji doszedł nas numer Gazety Rolniczej, w Warszawie wychodzącej, w której następnie sprostowanie i odwołanie, tyżące się artykułów z Ziemiańina wyjętych, jest umieszczone:

„Z pomiędzy pism w przedmiotach rolnictwa i przemysłu tak w kraju jak i za granicą w języku polskim wydawanych, słusznie policzyć można do najważniejszych dla nas nowo od 1^{go} stycznia r. b. w Poznaniu wychodzące poszytami 6-arkuszowemi z rycinami miesięczne pismo pod tytułem: *Ziemia-
nin*, wspierane pracami 50^{ciu} członków, złożonych z obywateli, praktycznych gospodarzy, uczonych agromomów, rządzomów dóbr, leśnikomów, technikomów, przemysłomów, oraz korespondentomów z Belgii i Francji. W rzędzie tym samo imie b. jen. Chłapomowskiego, znakomitego z praktyki gospodarza, autora dzieła o *Rolnictwie*, szacownego nie tyle swą objętością, jak raczej treścią, już byłoby dostatecznym do nadania

temu pismu powagi i znaczenia w piśmiennictwie krajowém. Dobór w nim artykułów, pisanych w przedmiotach żywotnych dla gospodarstwa naszego, w nową epokę wstępującego, przekonywa, że Redakcyja tego pisma peryodycznego zamierzeniu swojemu, w przedmowie zapowiedzianemu, godnie odpowiada i coraz chlubniej wywiązywać się z niego nie przestaje.

Ceniąc wysoko tak pożyteczne prace Gazeta Rolnicza, nieomieszkała udzielić część ich czytelnikom swoim, umieszczając w swych kolumnach nauuczające rozprawy, jako to:

O użyznaniu ziemi.

Chów cieląt.

O słańsku leśnym.

O używaniu gruntów leśnych pod zasiów zbożem.

Czy jest korzystniej chować owce z najcieńszą, czy mniej cienką lub średnio cienką wełną?

Hodowanie ziemniaków.

Regulacya gruntów włościańskich w Prusach.

Stan gospodarstwa w W. Ks. Poznańskim.

Co ulepszeniom rolniczym na przeszkodzie stoi?

Opis maszyny do robienia rur i cegieł, używanych w podziemnych wodociągach.

Środek zapobiegający zarazie śledziona.

O osuszaniu pól.

Budowa z piasku.

Fabrykacya cukru burakowego w Prusach.

O trykach zarodowych.

O sadzeniu brzeziny.

Jakie skutki wywiera sól na zdrowie i wyżywienie bydła?

Nawożenie pól gliną marglastą.

O nawożeniu wapnem.

Pogląd na fabrykację cukru z buraków.

Gospodarstwo kobiece wiejskie i instytutu kształcenia gospodyń wiejskich.

Nie sama jednak Gazeta Rolnicza korzystała z Ziemanina. Czerpały z tego *odżywnego źródła* w trop za nią jej bracia, siostry i dalsza z takiej czary zasiłku szukająca literacka rodzina. Skwapliwość ta w przedruku świadczy o znamienitych zaletach Ziemanina. Szkodzić mu nikt niepragnie i niema zamiaru. Na tém polu trudnych zapasów Redakcyja Gazety Rolniczej z Ziemaninem współubiegać się będzie, starając się utrzymać zawsze pożądaną harmonię i wspierać wzajemnie w czém tylko można, przy jednakowym celu i dążności przykładania się do dobra powszechnego.“

(Z *Gazety Rolniczej*.)

niezawodnie z zaspazn i igawo...
...wawozoni pol gins marzala...
...nawozoni wapn...
...Pogod na fabryka...
...Gospodarstwo kobiece...
...cenis gospodyn...
...jednak Gazeta Rolnicza...
...Ziemianina...
...w trop...
...szkwapli...
...wosc...
...Ziemianina...
...niema...
...Gazety Rolniczej...
...biegac...
...szadana...
...mozna...
...nia sie do dobra...

(Z Gazety Rolniczej)

S P I S

artykułów w Tomie IV. zawartych.

POSZYT I.

STYCZEŃ.

Oświadczenie Redakcyi.

	Stron.
Dodatek do oświadczenia Redakcyi.	
I. O niedokładności i o niektórych wadach naszego gospodarstwa	1
II. Słów kilka o szkodliwości przebudowania oczyszczonych włościach w pojedyncze osady	22
III. O poprawieniu miérzwy stajennej	30
IV. Pomór płucowy, czyli zgnilizna płuc	33
V. Roślina olejna Avehl i kukurydza amerykańska końska	37
VI. Opis maszyny do bukowania koniczyny, p. Schwarza w Jordanowie (z ryciną)	40
VII. O użytku gnoju na łąkach	44
VIII. Rzut oka na najnowsze zjawiska gospodarstwa angielskiego	67
IX. Rozmaitości	71

Dodatek literacki.

POSZYT II.

LUTY.

X. Hodowanie buraków na cukier i na nasienie	81
XI. Podatek gruntowy w W. ks. poznańskim	86
XII. Gorzelnia uważana ze stanowiska rolniczego	96
XIII. O krowach dojnych (z rycinami)	106
XIV. Wyłub' (Kanianka)	113
Rok II. Tom I.	46

	<i>Stron.</i>
XV. Doświadczenia i spostrzeżenia nad Wyłubem (Kanianka)	116
XVI. Ulepszenie dla bydła karmy z ziemniaków	120
XVII. Użyteczność białego mchu	125
XXVIII. Żniwiarki (machiny do koszenia)	128
XIX. Rólnictwo mechaniczne	131
XX. O sprowadzaniu wody na użytek ekonomii gospodarczej (z dwoma tablicami, 5 rycin obejmującymi)	143
XXI. Hodowanie ziemniaków w Boliwii	158
XXII. Nader pożyteczne drzewo (Prunus Mahaleb)	161
XXIII. Rozmaitości	164

POSZYT III.

MARZEC.

XXIV. O stosunkach robotników wiejskich w Prusach Zachodnich, szczególnie w Malborskiem	171
XXV. O chorobie owiec, Wąsaczem zwanéj	178
XXVI. Uprawa roślin. O uprawie bobu, jako surrogatu kartofli	184
XXVII. Wieloraki użytek ze smoły	186
XXVIII. Korrespondencya (z rysunkiem)	190
XXIX. O rólniczych powiatowych i parafialnych stowarzyszeniach	193
XXX. Engrais liquide Dusseau. Pognój płynny wynalazku Dusseau	200
XXXI. O sztucznych, czyli aptecznych pognojach	206
XXXII. Korrespondencya	214
XXXIII. O osuszaniu podziemniemi rowkami (drainage)	222
XXXIV. O podziemném osuszaniu w Anglii	229
XXXV. Relacya o bukowaniu koniczyny młockarnią konną Schwarza	238
XXXVI. Psoralea esculenta. (Surrogat ziemniaków)	240
XXXVII. Praktyczne objaśnienia co do handlu zbożowego dla właścicieli ziemskich	242
XXXVIII. Rozmaitości	260
Doniesienie literackie	265
Odezwa do współpracowników	266
Doniesienie	—

POSZYT IV.

KWIECIEŃ.

	<i>Stron.</i>
XXXIX. Kukuryca	267
XL. O drainingach powierzchniowych	289
XLI. Leśnictwo w W. ks. Poznańskim	296
XLII. Uwagi nad artykułem o leśnictwie w W. ks. Po- znańskim i projekt założenia szkoły ekonomów	303
XLIII. O hodowaniu drzew morwowych	311
XLIV. Fabrykacya funtowych czyli prasowych drożdży	317
XLV. Zapytanie	323
XLVI. Czas do siéwu	326
XLVII. Praktyczne objaśnienia co do handlu zbożowego dla właścicieli ziemskich (dokończenie)	330
XLVIII. Rozmaitości	337
XLIX. Felieton literacki	342
Doniesienia księgarskie	349
Spis współpracowników	353

Wmiejsce tytułu, w pierwszym poszycie umieszczonego, tytuł załączony umieścić należy.

ROZDZIAŁ IV.

KWIECIEŃ

308	ZXXIX	Kalendarz
309	ZL	O drążeniu powierzchni
310	ZLI	Lesnictwo w W. ks. Poznańskim
311	ZLII	Uwagi nad zarysem lesnictwa w W. ks. Po- znanem i projekt założenia szkoły ekonomów rolnych
312	ZLIII	O podwójnym drzew morywycy
313	ZLIV	Fabryka i kopalnia węgla brunatnego w Kraśniku
314	ZLV	Zapiski z podróży do Niemiec
315	ZLVI	Czas do siana
316	ZLVII	Praktyczne objaśnienia do handlu zbożowego dla właścicieli ziemskich (dokończenie)
317	ZLVIII	Właściwości
318	ZLIX	Felieton literacki
319	ZLX	Doniesienia księgarskie
320	ZLXI	Spis współpracowników

Wielkie tytuły w piśmie
zamyśle należało